

Beantwoording technische vragen Fractie Beemsterboer mbt rapport Onderzoek naar huisvesting voor de vrijwillige brandweer Blaricum

De motie van 25 mei 2019 vraagt om onderzoek te doen naar huisvesting voor de vrijwillige brandweer. Het rapport wat hier uit voort is gekomen zou gezien de doelstelling vanuit de motie weer moeten geven wat de mogelijkheden zijn. Dit rapport lijkt een document wat eigenlijk moet bevestigen dat hetgeen gevraagd wordt niet haalbaar is. Met name hetgeen wat niet mogelijk is en de nadelen worden uitgebreid benadrukt.

Vraag 1: Wat is de opdracht geweest aan degene die dit document heeft gemaakt?

De opdracht was om in navolging van de aangenomen motie onderzoek te doen naar de mogelijkheden voor huisvesting van vrijwillige brandweerlieden in de buurt van de brandweerkazerne. Ter uitvoering van dat onderzoek is een plan van aanpak opgesteld dat door het college op 26 november 2019 is vastgesteld (zie bijlage 2 bij het rapport).

Zoals blijkt uit figuur 3 woont 81% van de respondenten binnen de 4 minuten auto afstand van de brandweerkazerne. In het rapport staat dat 81% van de respondenten van de enquête (hoofdstuk 2, 2.1.2) binnen 4 minuten auto afstand van de brandweerkazerne woont.

Vraag 2: Zijn de thuiswonende vrijwilligers (43%) bij die 81% opgeteld?

Dat is correct. Figuur 3 heeft betrekking op de 21 respondenten van de enquête. Van de 21 respondenten woont 81% binnen 4 minuten aanrijdtijd en daarvan is 43% inwonend.

3.2.1

Op grond van de Huisvestingswet mag maximaal 25% van de vrijgekomen woningen per jaar met voorrang worden toegewezen aan de eigen inwoners.

Voordeel: mogelijkheid om eenmalig meerdere brandweerlieden te huisvesten.

Nadeel: kan op grote weerstand stuiten van overige woningzoekenden. Een brandweerman/vrouw krijgt niet alleen voorrang op een sociale huurwoning, maar ook op een nieuwbouw woning.

Opmerking: het genoemde voordeel is voorbij gegaan mbt de Kapschuur.

De genoemde nadelen zijn geen nadelen, maar feiten.

Vraag 3: waarom zijn de genoemde nadelen feitelijk nadelen?

In hoofdstuk 3.2 zijn de kaders van het woonbeleid zoals vastgelegd in de Huisvestingsverordening Blaricum omschreven. Als bij eerste toewijzing voorrang wordt verleend aan brandweerlieden vanwege de aanstelling bij de brandweer is dit nadelig voor andere woningzoekenden die niet bij de brandweer zijn aangesloten. Een dergelijke voorrangspositie is niet in lijn met de huisvestingsverordening waarin de regels voor een eerlijke woonruimteverdeling zijn vastgelegd en waarin is opgenomen dat het vrijkomende woningaanbod wordt toegewezen aan een woningzoekende met de langste inschrijfduur.

3.2.2 Experimenteerartikel

Tekst: Op grond van het experimenteerartikel (artikel 5.1, bijlage 5) kunnen burgemeester en wethouders bij wijze van experiment besluiten om maximaal 10% van de per kalenderjaar toe te wijzen sociale huurwoningen te verdelen op grond van regels die afwijken van de huisvestingsverordening.

Nadeel: dit artikel kan niet structureel worden ingezet om brandweerlieden te huisvesten. etc.

Ook hier zijn de genoemde nadelen geen feitelijke nadelen.

Vraag 4: Waarom zijn de voordelen zoals het welbevinden en veiligheid van de inwoners van Blaricum staan nergens beschreven.

Met de genoemde voor- en nadelen wordt getracht aan te geven of het specifieke (beleids-)instrument een mogelijke oplossing kan bieden voor de huisvestingsproblematiek en met welke punten bij het inzetten daarvan rekening gehouden dient te worden.

3.3.1. Regiogemeenten

Hier staat o.a. *Verder worden er in de regiogemeenten geen speciale regelingen getroffen voor vrijwillige brandweerlieden.*

Vraag 5: waarom vallen de onlangs gebouwde dienstwoningen bij de kazerne in Laren hier niet onder?

De dienstwoningen in Laren zijn niet onlangs gebouwd. Deze woningen zijn vorig jaar opnieuw in het bestemmingsplan bestemd als dienstwoning maar worden nog niet als zodanig ter beschikking gesteld. Het bestemmen als dienstwoning is mogelijk omdat de woningen in eigendom van de gemeente Laren zijn. In paragraaf 3.6 onder 'Veiligheidsregio' is opgenomen dat er binnen de regio dienstwoningen zijn voor brandweerlieden in Laren en Naarden.

3.3.2. Best practices in Nederland.

Tekst zegt: *Er is gekeken hoe in andere gemeenten met deze problematiek wordt omgegaan. Gemeente Utrechtse Heuvelrug is –zover bekend (??)- de enige gemeente in Nederland die een speciale regeling treft voor brandweervrijwilligers door deze groep aan te wijzen als bijzondere doelgroep in de Huisvestingsverordening.*

Vraag 6: Hoe is er gekeken? Er zijn landelijk meer speciale regelingen voor huisvesting brandweervrijwilligers:

Assen-oost

Houten (met onderbouwing van de korpsleiding)

Westbroek

Tienhoven

Er is gekeken hoe in andere gemeenten met deze problematiek wordt omgegaan. En is er gezocht naar voorbeelden van huisvestingsverordeningen of beleidsregels op het gebied van huisvesting brandweerlieden. Ook is navraag gedaan bij Veiligheidsregio of er voorbeelden bekend zijn van dienstwoningen bij een van de andere Veiligheidsregio's in den lande. Dit was nergens het geval. De gemeente Utrechtse Heuvelrug is de enige gemeente die de huisvesting van brandweerlieden heeft geregeld via de Huisvestingsverordening.

Voor de gemeente Assen is geen speciale regeling opgenomen in de Huisvestingsverordening of in nadere beleidsregels.

De gemeente Houten heeft nadere Beleidsregels 2019 opgesteld > dit betreft een nadere uitwerking voor toepassing van de hardheidsclausule indien het gaat om aanvraag door brandweerman.

Westbroek, behorend tot gemeente De Bilt, heeft in de Woonruimteverdeling Gemeente De Bilt 2020 geen speciale regeling opgenomen voor brandweervrijwilligers.

Tienhoven valt onder gemeente Stichtse Vecht, in de Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2019 is geen speciale regeling opgenomen.

3.3.4 Werken en verblijf gedurende de dag

Tekst luidt: De brandweerlieden worden op basis van een dag- en avonddienstrooster ingeroosterd. Vrijwilligers die buiten Blaricum werken kunnen niet ingeroosterd worden voor dagdiensten etc... de brandweerkazerne Blaricum kan bij de Veiligheidsregio om dagdienstondersteuning vragen.

Vraag 7: Is het niet zo dat deze dagdienstondersteuning iemand wegtrekt van zijn huidige woonplaats (eigen kazerne) waardoor een andere vrijwilliger belast wordt?

De Veiligheidsregio bericht hierover: De brandweezorg in Blaricum wordt ingevuld met de vrijwilligers van de brandweerpost Blaricum. Mocht in de dagsituatie ondersteuning nodig zijn van beroepsmedewerkers (omdat er onvoldoende vrijwilligers beschikbaar zijn), dan kan deze aangevraagd worden. Omdat dit ingevuld wordt met een beroepsmedewerker, wordt geen vrijwilliger uit een andere kazerne weggehaald. Overigens maakt de brandweerpost Blaricum (vrijwel) nooit gebruik van deze dagdienstondersteuning.

... Er zijn echter te weinig personen die zowel werken als wonen in de gemeente, dus wordt er door de brandweer primair gekeken naar de woonplaats van de vrijwilliger.

Er wonen en werken tenminste 12 vrijwilligers in Blaricum.

Vraag 8: Waar is bovenstaande conclusie op gebaseerd?

Deze zinsnede heeft betrekking op de werving van nieuwe vrijwilligers. De Veiligheidsregio zegt hierover: Een vrijwilliger meldt zich aan bij de brandweerpost van de plaats waar men woont. Bij voorkeur is deze vrijwilliger ook werkzaam in deze plaats, dit is niet altijd het geval. Op dit moment wonen en werken (fulltime) 16 vrijwilligers in Blaricum. Anderen zijn een of meerdere dagen overdag beschikbaar.

3.4 Mogelijke (nieuwbouw) locaties

Tekst: Wat zijn mogelijke locaties voor nieuwbouw in de omgeving van de brandweerkazerne?

Vraag 9: Waarom kunnen wij in dit rapport geen 'mogelijke locaties' vinden die al juridisch onderzocht zijn, wenselijk zijn en waar draagvlak voor is gevonden? De motie is op een maand na twee jaar geleden in gediend.

De nadere uitwerking van mogelijke locaties op juridische haalbaarheid, wenselijkheid en draagvlak is een zeer omvangrijk proces. Dit valt niet binnen de reikwijdte van de klusopdracht.

De gemeente zou met de ASB in overleg kunnen treden over de invulling van deze strook.

Vraag 10: Waarom is dit niet al besproken in de afgelopen twee jaar?

Is het huisvestingsprobleem van de brandweervrijwilligers al eens besproken met de ASB? Hebben zij andere opties aangedragen?

Het huisvestingsprobleem is niet besproken met de ASB. De nadere uitwerking van de mogelijke locaties was geen onderdeel van de klusopdracht.

4.4. Wijzigingen rechtspositie brandweervrijwilligers

Tekst: Echter het is wel van belang om dit traject in de gaten te houden en mee te nemen in de toekomstige beslissingen rondom de huisvesting van brandweervrijwilligers.

Vraag 11: Wat wil men hier zeggen? Kunnen de genoemde huisvestingsplannen pas doorgang vinden als het vervolgonderzoek vanuit het Min.J&V afgerond is?

Nee, er hoeft niet gewacht te worden met het uitwerken van een oplossing van de huisvestingsproblematiek. De passage is opgenomen omdat het wel van invloed kan zijn op welke oplossingen nader uitgewerkt worden.

4.5 Overige mogelijkheden

De cirkel van woningen rondom de kazerne kan worden vergroot, zodat meer woningen in de Bijvanck geschikt zijn qua rijafstand. De gemeente kan enkele scooters aan de brandweer ter beschikking stellen zodat de vrijwilligers snel ter plaatse kunnen zijn.

Vraag 12: Is de brandweerpost al benaderd over de scooters aangezien er 6 vrijwilligers in de Bijvanck wonen?

Nee die zijn niet benaderd.

De Veiligheidsregio merkt hierover het volgende op: De '4 minuten cirkel' vergroten leidt tot een hogere opkomsttijd. Het verstrekken van een scooter aan vrijwilligers uit de Bijvanck is alleen effectief voor de vrijwilligers die aan de zuidzijde van de Bijvanck wonen. Vanuit andere delen van de wijk, leidt dit tot hogere opkomsttijden.

Pag. 19 laatste zin:

Door de Veiligheidsregio worden ook andere opties bekeken zoals bijvoorbeeld het onderzoeken van het verplaatsen van de brandweerkazerne naar een gebied buiten Blaricum-Dorp.

Er wonen en werken tenminste 12 vrijwilligers in Blaricum.

Vraag 13: Wat wordt hier specifiek bedoeld met het plaatsen van de kazerne buiten Blaricum dorp? Heeft de veiligheidsregio in beeld hoeveel vrijwilligers er in het dorp wonen en wat de consequenties zijn als de kazerne buiten het dorp wordt geplaatst?

De zinsnede op pagina 19 verdient enige nuancering:

De Veiligheidsregio is bezig met het uitwerken van maatwerkoplossingen in navolging van het de Voortgangsrapportage Huisvesting Vrijwilligers d.d. 05.02.2021 (bijlage 6 bij het onderzoeksrapport). Er worden door de Veiligheidsregio meerdere oplossingsrichtingen onderzocht waaronder het instellen van een starterslening, voorrangspostie via de Huisvestingsverordening, dienstwoningen etc.. Een van de te onderzoeken mogelijkheden zou ook een verplaatsing kunnen zijn. Het gaat dus om het onderzoeken van inzet van het middel 'verplaatsing', niet specifiek voor Blaricum. De maatwerkoplossingen van de Veiligheidsregio zijn voor gemeente Blaricum rond de zomer gereed.

In de overzichten dekkingsrisico staat risico Blaricum onderaan. Blaricum is het dorp met niet alleen vier dorpsdelen, maar ook de meeste rietkappen.

Vraag 14: Hoe kan Blaricum onderaan staan?

Met het genoemde overzicht wordt de prioritering van dagdienstondersteuning bedoeld. Deze prioritering beschrijft in welke volgorde dagdienstondersteuning aan posten geboden. Dit in het geval er onvoldoende vrijwilligers overdag beschikbaar zijn. Deze prioritering is in regionaal verband opgesteld en houdt rekening met de concentratie van incidenten, risicoclassificatie van de post en ondersteuningsbehoefte. Gegeven het feit dat Blaricum (vrijwel) nooit ondersteuning nodig heeft en Huizen (plek 1) en Laren (plek 4) hoog staan, is deze indeling tot stand gekomen.

Vraag 15: De huizen die op de Bongerd zijn gebouwd was voorheen een weide. Dit heeft de gemeente gekocht en daar is op gebouwd. Is de hoek Bergweg/Meentzoom (zandheuvel) een besproken optie om daar de kazerne te plaatsen?

Kopen, saneren en bouwen. Is dat een oplossing?

Er is geen sprake van verplaatsing van de kazerne van Blaricum, zie hieromtrent het antwoord op vraag 13.